

Годишен доклад на ЕК за прилагането на европейското право

Публикуван на: 30-10-2013

Източник: [Портал Европа](#)



В 30-ия годишен доклад относно мониторинга върху прилагането на правото на ЕС се прави преглед на постигнатите резултати по ключови аспекти от прилагането на правото на ЕС и се акцентира върху стратегически въпроси. Постигнатите резултати и предизвикателствата при прилагането на правото на ЕС са представени по държави членки и тематични области в работните документи на службите на Комисията, придружаващи настоящия доклад.

Транспониране на директивите

През 2012 г. трябваше да бъдат транспонирани по-малко директиви, отколкото през предходни години (56, докато през 2011 г. те бяха 131, а през 2010 г. – 111). Съответно през 2012 г. се наблюдава намаляване на производствата за ненавременно транспониране в сравнение с предходната година (447 такива производства през 2012 г., за разлика от 1185 производства през 2011 г. и 855 – през 2010 г.). В края на 2012 г. образуваните производства за ненавременно транспониране бяха 418, което представлява намаление от 45 % в сравнение със 763-те производства в края на 2011 г.

Четири области на политиката, в които през 2012 г. са образувани най-голям брой производства за ненавременно транспониране, са транспорт (115 производства), здравеопазване и политика за потребителите (108), околна среда (63) и вътрешен пазар и услуги (53).

Във връзка с някои директиви бяха образувани производства за ненавременно транспониране срещу повече от две трети от държавите членки. Така например, Комисията образува производства срещу 24 държави членки поради ненавременното транспониране на Директивата относно енергийните характеристики на сградите.

Освен това срещу 23 държави членки бяха образувани производства за ненавременно транспониране на т.нар. Директива „Омнибус I“, 20 производства бяха образувани във връзка с Директивата за интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт, а Директивата за изменение на кодекса на Общността за лекарствените продукти за хуманна употреба доведе до образуване на 19 производства. На последно място, 18 държави членки получиха официално уведомително писмо поради ненавременно транспониране на измененията на т.нар. Директива за проспектите.

България не е транспонирала навременно 12 директиви.

Сезиране на Съда съгласно член 258 и член 260, параграф 3 от ДФЕС

Съгласно член 260, параграф 3 от ДФЕС, когато по силата на член 258 от ДФЕС Комисията сезира Съда за ненавременно транспониране, тя може да посочи размера на имуществените санкции, без да е необходимо да изчаква постановяването на първоначално решение. Целта на това нововъведение в Договора от Лисабон е да създаде по-силен стимул за държавите членки да

Годишен доклад на ЕК за прилагането на европейското право

транспонират директивите в рамките на сроковете, определени от законодателя.

През 2012 г. Комисията сезира многократно Съда за ненавременно транспониране с искане за налагане на имуществени санкции по силата на член 260, параграф 3 от ДФЕС. През същата година дванадесет държави членки бяха адресати на 35 такива решения: Полша (10 случая), Словения (5), Нидерландия, Финландия (всяка по 4 случая), Белгия, Кипър (по 3), Германия, България, Словакия, Люксембург, Португалия и Унгария (по един). Предложените дневни периодични имуществени санкции варираха от 5 909,40 EUR до 315 036,54 EUR. Еднократни плащания не бяха искани.

В представените в работния документ на службите на Комисията (част I) профили на държавите членки по отношение на изпълнението на задълженията им се съдържа по-подробна информация за делата.

Неправилно транспониране и лошо прилагане на законите на ЕС

Макар че в качеството си на пазител на Договорите Комисията провежда собствени разследвания за установяване на нарушения на правото на ЕС (точка 2.1.2), гражданите, предприятията и организациите на заинтересованите страни допринасят значително за упражняването на контрол, като подават сигнали за недостатъци при транспонирането и/или прилагането на правото на ЕС от органите на държавите членки (вж. точка 2.1.1 "Жалби"). След като бъде установено наличието на проблеми, Комисията и съответната държава членка провеждат разговори по тях с цел отстраняването им чрез използване на платформата "EU Pilot" (точка 2.1.3).

Процедури за изпълнение на задължения от държави членки

Ако държавата членка не преустанови твърдяното нарушение на правото на ЕС, Комисията открива процедура за изпълнение на задължение по член 258 от ДФЕС и може накрая да сезира Съда на ЕС ("Съдът") със спора.

В края на 2012 г. имаше 1 343 висящи производства за изпълнение на задължения. Броят на тези висящи производства продължи да спада — от близо 2 900 през 2009 г. на 2 100 през 2010 г. и 1 775 през 2011 г. В представените по-долу графики е направена разбивка на общия брой случаи на изпълнение на задължения от държава членка и на случаите на изпълнение, изразяващо се в ненавременно транспониране

Разговорите между държавата членка и Комисията продължават по време на официалната процедура, за да може националното законодателство или неговото прилагане да се приведат в съответствие с правото на ЕС. Статистиката потвърждава, че държавите членки полагат сериозни усилия за отстраняване на допуснатите нарушения, без да се стига до производства пред Съда.

През 2012 г.:

Комисията приключи 661 преписки за изпълнение на задължения след изпращане на официално уведомително писмо; по 359 случая беше намерено решение след изпращане на мотивирано становище до държавата членка и 42 производства бяха приключени (или оттеглени от Съда), след като Комисията реши да сезира Съда с тях.

Общо 1 062 случая на изпълнение на задължения бяха приключени поради това, че засегнатите държави членки са доказали, че правото на ЕС се спазва. През 2012 г. Съдът постанови 46 решения по член 258 от ДФЕС, като 42 от тях (91 %) бяха в полза на Комисията. Най-голям брой решения бяха постановени по дела срещу Белгия (6, като 1 от решенията е в полза на държавата членка), Португалия (5/0), Нидерландия (4/1) и Франция (4/0). Околна среда (16), данъчно облагане и митнически съюз (11) и вътрешен пазар и услуги (6) са трите области на политиката, в които Съдът

постанови най-голям брой решения през 2012 г.

Макар че държавите членки често предприемат необходимите мерки, за да изпълнят своевременно решението на Съда, в края на 2012 г. Комисията все още имаше 128 висящи производства за неизпълнение на задължения, които не бяха приключени, тъй като тя не можеше още да потвърди дали засегнатите държави членки са изпълнили решенията на Съда по член 258 от ДФЕС. Повечето от делата бяха срещу Португалия (14), Гърция (13) и Испания (12) и бяха свързани с областите околна среда (54), вътрешен пазар и услуги (17) и данъчно облагане и митнически съюз (16). По 11 от посочените 128 случая Съдът е бил сезиран вече за втори път. През 2012 г. бяха постановени три съдебни решения по член 260, параграф 2 от ДФЕС — две срещу Ирландия и едно срещу Испания. По принцип със съдебното решение по тази разпоредба на неизправната държава членка може да бъде наложена санкция, изразяваща се в еднократно платима сума и/или (периодична) имуществена санкция. Съответната държава трябва да плати веднага еднократната сума, а периодичната имуществена санкция се плаща, докато бъдат изпълнени напълно както първото, така и второто съдебно решение.

Напредък при политиките

По-добро управление за единния пазар

От 2001 г. насам държавните и правителствените ръководители на Европейския съюз постигнаха съгласие по редица цели, които трябва да бъдат постигнати от държавите членки, за да се подобрят резултатите им при транспонирането, що се отнася до прилагането на правото на ЕС в областта на единния пазар. Информационни табла за вътрешния пазар оценяват редовно как държавите членки изпълняват набелязаните цели за единния пазар.

Предприети бяха и важни мерки в областта на управлението на единния пазар. В приложението на Съобщението относно управлението на единния пазар, прието през юни 2012 г., са изброени основните законодателни актове на ЕС относно единния пазар. За да се ускори постигането на пълно съответствие от страна на държавите членки с разпоредбите в тази област, в Съобщението бяха определени нови цели във връзка с третирането на нарушенията на основното законодателство на ЕС относно единния пазар:

„нулева търпимост“ (0 %), когато става въпрос за навременно и правилно транспониране на основното законодателство на ЕС за единния пазар. Тази цел е по-строга от общия 1 %-ен дефицит в транспонирането, договорен по отношение на законодателството на ЕС за единния пазар; намаляване на продължителността на производствата за нарушение на задължения на 18 месеца; и постигане на пълно съответствие с решенията на Съда в рамките на 12 месеца. Комисията е определила производствата за нарушение на задължения, които се отнасят до основното законодателство на ЕС за единния пазар, и е съсредоточила усилията си върху постигането на пълно прилагане на това законодателство.

В допълнение към това Комисията насърчава държавите членки да представят проектите на мерките за транспониране и обяснителни документи във връзка с основното законодателство на ЕС за единния пазар.

Държавите членки все още са изправени пред сериозни предизвикателства при привеждането в съответствие с правото на ЕС. През 2012 г. се наблюдава значително намаляване на броя на производствата за ненавременно транспониране, като спадът се разпределя пропорционално между държавите членки. Нидерландия и Швеция са подобрили значително постиженията си в областта на транспонирането, но като цяло класирането на държавите членки от гледна точка на броя

Годишен доклад на ЕК за прилагането на европейското право

производства за ненавременно транспониране остана непроменено. Въпреки положителната тенденция все още има голям брой директиви, които трябва да бъдат транспонирани и приведени в действие. Поради това държавите членки се приканват да продължат да полагат усилия за правилното транспониране на правото на ЕС.

Държавите членки показаха голямо желание да решат проблемите, преди да бъдат предприети официални действия. След присъединяването на Малта и Люксембург всички 27 държави членки участват в EU Pilot – онлайн платформата, въведена от Комисията, за да спомага за бързото разрешаване на проблемите. През 2012 г. обменът на мнения в EU Pilot позволи да се намери бързо решение по близо 1 200 потенциални случая на неизпълнение на задължения.

С намаляването на броя на официалните процедури за неизпълнение намаляха и случаите, в които Комисията трябваше да сезира Съда. Общото класиране на държавите членки от гледна точка на общия брой неизпълнения на задължения не се е променило значително: държавите членки с най-малко и най-много производства за неизпълнение на задължения показваха сходни резултати и миналата година. Областите, в които Комисията образува най-често производства за неизпълнение на задължения, продължиха да са околна среда, транспорт, данъчно облагане и вътрешен пазар. Тази обща тенденция се дължи отчасти на успешното сътрудничество между държавите членки и Комисията. В случаите, в които Комисията започна официални производства, държавите членки положиха допълнителни усилия за постигане на съответствие с правото на ЕС.

В качеството си на пазител на Договорите Комисията ще продължи да наблюдава активно прилагането на правото на ЕС. Надлежното привеждане в действие е задължителен елемент за постигане на регулаторна пригодност и резултати.